

ΓΡΑΜΜΑΤΑ *)

XI.

* Αγαπημένη μου,

Σκαλίζοντας σήμερα ένα συρτάρι του γραφείου μου βρήκα κάτι χαρτιά στη μέσα-μέσα μεριά δεμένα σε πακέτο. Μή χαμογελάσης. Δεν θα σου πω πως ήτανε έρωτικά γράμματα· μά και μη σου φανή παράξενο αν τα πήρα με κάποια συγκίνηση ασυνείθιστη σε μένα τώρα πειά.

Τί είχαμε να μου θυμήσουνε τα κιτρινισμένα αυτά χαρτάκια; Και πως να υπάρχουν ακόμη έπειτα από τόσα χρόνια; Έγώ θυμούμαι καλά. Από τη στιγμή που απεφάσισα να διακόψω κάθε σχέση με τα περασμένα, είχα εξαφανίσει όλα όσα ήτο δυνατόν να μου ξαναμιλήσουν δι' αυτά.

Ένας καινούργιος άνθρωπος, ένας που δεν είχε κανένα δεσμό με τον παλιό, συνέχιζε την πορεία του ανάμεσα από τη ζωή, ως αδιάφορος διαβάτης της τώρα πειά. Αλήθεια, πως μου ξεφύγανε αυτά τα χαρτάκια; Και τί θα μου λέγαν όλα εκείνα που εξαφανίστηκαν αγύριστα; Ποιό κομμάτι της ψυχής μου κρύβανε στής κιτρινισμένες των πτυχές; Κάποιο φίλο λησμονημένο; κάποια ανώφελη αγάπη; κάποιο απομεινάρι αγαπημένου νεκρού; Είχαν συμβεί τόσα πολλά από την ημέρα εκείνη, που κουρασμένη τελείως, άπλωσα το χέρι μου επάνω από ένα κόσμο όμορφότατο μά ψεύτικον και τον εξέφάνησα.

Κίνημα περιόδυνο, νικημένου μά και νικητή, πούχει τη θέληση και γκρεμίζει έντελως το κουρασμένο κάστρο της ευτυχίας του· αντί να πασχίσει να το ξαναθεμελιώσει από την αρχή.

Τα πήρα και τα στριφογύρισα στα χέρια μου.

Τα κύτταξα απ' όλες τις μεριές, προσπαθώντας να μαντεύσω — να θυμηθώ κάτι τι, έρευνώσα στής αναμνήσεις μου.

Αδύνατο, τίποτε δεν εύρισκα, τίποτε δεν μούφερναν στο νοῦ.

Να τ' ανοίξω; Μά και γιατί; ποιος ο λόγος να προξενήσω στην ψυχή μου μια λύπη ξαναδοκιμασμένη;

Άρκετά δεν είχε πονέσει; Γιατί να ταράξω τη γαλήνη της;

Γιατί ν' ανοίξω την πόρτα μου στον άγνωστο περαστικό που ήρχετο να μου μιλήσει για περασμένες όμορφες στιγμές;

Και το δειματάκι το παλιό, το κιτρινισμένο, που σώθηκε ποιος ξέρει πως από την καταστροφή, το είδα σιγά-σιγά και λυπημένα να καίεται στην ήσυχη φωτιά του μαχαλιού μου, πέροντας μαζί του το μυστικό της χαρής ή του πόνου, που έφύλαττε τόσα χρόνια.

Και τα χαρτάκια μετεβλήθησαν εις στάχτη, κι' εγώ νοιώθω τώρα μια μεγάλη-μεγάλη ανακούφιση, σαν να ξέφυγα από τα δυνατά χέρια Κάποιου, που με πάλευε, θέλοντας να μ' αναγκάσει να σκύψω πάνω από έναν ανοιχτό τάφο για να δώ το μισοληρωμένο κορμί κάποιου νεκρού γνωρίμου!

*) Τέλος.

Σε φιλώ

LALO DE CASTRO

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1908
ΕΝ ΛΙΕΓΗ:

(Ειδικού ανταποκριτού μας)

Μετά την ωραίαν έκθεσιν τὴν διοργανωθεῖσαν κατὰ τὸ ἔτος 1907 σχεδίων καὶ ἔργων τῆς χαρακτικῆς, ἀναπαριστώντων τοπεῖα καὶ πανοραμιακὰς ἀπόψεις τῆς Λιέγης τῶν χρόνων τῶν Princes-Évêques, κατὰ τὸ 1908 διοργανώθη ἐκθεσις συλλογῆς πλουσίας σκιαγραφιῶν (esquisses) καὶ σχεδιογραφημάτων (croquis) τῶν ἐκ Λιέγης ζωγράφων καὶ ἀρχαίας χαρακτικῆς Αἱ δύο αὗται ἐκθέσεις ἤνοιξαν εἰς τὸ θαυμασίον ξενοδοχεῖον τοῦ Ansombourg, οἰκοδομήματος ἐξόχου Ἀντιβασιλείας, ἐνθα τὸ κοινὸν ἡδυνήθη νὰ τὰς ἐπισκεφθῇ δωρεὰν καθ' ὅλον τὸ θέρος.

Κατὰ Μάιον καὶ Ἰούνιον ἐν τῷ Μεγάλῳ τῆς Καλλιτεχνίας διοργανώθη ἡ ἐκθεσις τῆς διακοσμητικῆς ὑπὸ τῶν παλαιῶν μαθητῶν τῆς Ἀκαδημίας τῆς Καλλιτεχνίας, ταυτοχρόνως δὲ καὶ ἑτέρα ἐκθεσις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας «L'Œuvre des Artistes». Περί αμφοτέρων ἡ «Πινακοθήκη» ὁμίλησεν ἐν τῷ τεύχει τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἦδη ἡ αὐτὴ ἑταιρεία διοργάνωσεν ἐκθεσιν ἐγχρώμων ἐκτύπων ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

Διὰ τὸ ἀρξάμενον νέον ἔτος ἀγγέλλονται αἱ ἐκθέσεις:

1) Τῶν ἔργων τοῦ ἐκ Λιέγης γλύπτου I. Delcour, 2) διεθνῆς ἐκθεσις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς ὁργανουμένη ὑπὸ τῆς ἑταιρείας πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, 3) τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου γλύπτου Meunier. 4) Ὁ Ὀμιλος τῶν καλῶν Τεχνῶν ἀνοίγει τὰς λαϊκὰς ἐκθέσεις του ἀπὸ τοῦ Νηθρίου μέχρι Μαρτίου, ἐν αἷς ἐκθέτουσιν ἐπὶ 15θήμερον οἱ διάφοροι καλλιτέχνη.

Ἡ Ἑταιρεία τῶν ἀρχαίων μαθητῶν τῆς Ἀκαδημίας τῆς Λιέγης ἐκήρυξε διαγωνισμόν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἀρχιτεκτόνων, ζωγράφων καὶ γλυπτῶν ὡς θέμα ὀρίσθη ἡ διακόσμησις τῆς «Πρασίνης πλατείας» τῆς πόλεως Λιέγης.

Ἡ κίνησις αὕτη τείνει ἐν Λιέγῃ πρὸς μίαν ἀναγέννησιν τῆς τέχνης, ἥτις ἤκμαζε κατὰ τὸν XVI αἰῶνα, ὡς γνωστὸν, θαυμασίως, πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως ὑπὸ Καρόλου τοῦ Τρομεροῦ, καθ' ἣν ἐφυγαδεύθησαν οἱ Van Eyck καὶ ἄλλοι καλλιτέχνη.

Ἀν ἡ Λιέγη κατάρθωσεν τόσα, ὅποια καὶ ὅποσα δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ Ἑλλήν. Καλλιτεχνικὴ Ἑταιρεία; Ἡ πόλις τῆς Ἀθηνᾶς εἶνε ἄλλως τε πολλὰχῶς εὐνοϊκώτερα διὰ τὴν ἀνθρῶπιν τῆς Καλλιτεχνίας ἢ ἡ πρωτεύουσα τῆς Βαλλονίας.

J. P.

ΣΤΡΟΦΑΙ

Διὰ τὴν δεσποινίδα Καλυψώ ***

Τοῦ πόνου ἡ ἄγρια θύελλα ἐνοιώθα νὰ μὲ πλῆγῃ,
Καὶ μοῦκαίγε τὰ χεῖλη μου πικρὸς ὁ στεναγμός,
Κάθε μὲν πόθο νέκρωσαν τῆς δυστυχίας τὰ ὀίη,
Ἦμιον θλιμμένους, ἄχαρος, ἀνέλπιδος, χλωμούς.

Μὰ ὅταν Σὲ εἶδα σκίετ' ὅσον σὲ ἀστραποβόλημά Σου,
Τριανταφυλλέγιες ἀνθίσαν σὲ σιγῇ μου χαρὲς,
Καὶ ἡ ψυχὴ μου νύτθηκε σὲ φῶς τῆς ἐμμορφίας Σου.
Σὺ τῶν ἐνείρων μου ἀνοίξεις τῆς πύλης τῆς κλειστῆς.

M. ΕΠΙΦΑΝΗΣ